

УДК 658.15
№ держреєстрації 0122U000518
Інв. №

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет
імені В.Н. Каразіна
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4; факс +38 057 705-02-41;
тел. +38 057 705-12-47, +38 057 707-52-31; E-mail: univer@karazin.ua

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-
педагогічної роботи
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна
канд. хім. наук, доцент
Антон Пантелеймонов

31.12.2022

ЗВІТ
ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ

(проміжний)

В.о.директора
ННІ «Каразінський банківський інститут»,
канд. філос. наук, доцент

А.А. Чхайло

15.12.2022

Керівник НДР,
Професор кафедри менеджменту, бізнесу
та професійних комунікацій, д-р екон. наук, проф.

А. П. Грінько

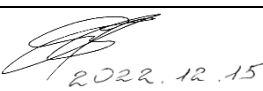

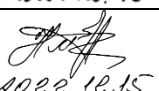
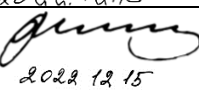
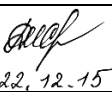
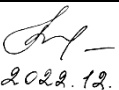
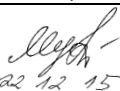
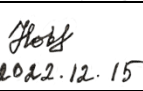
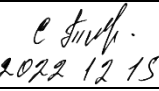
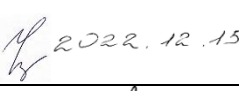
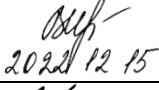
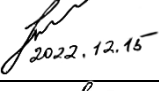
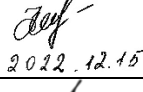
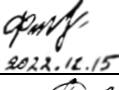
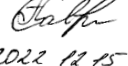
15.12.2022

2022

Рукопис закінчено 15 грудня 2022 р.

Результати роботи розглянуто Вченою радою ННІ «Каразінський банківський інститут», протокол від 22 грудня 2022 р. № 7

СПИСОК АВТОРІВ

Керівник НДР доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту, бізнесу та професійних комунікацій	 2022.12.15	А.П. Грінченко (реферат, вступ, висновки, підрозділ 1.1)
Відповідальний виконавець канд. екон. наук, доцент	 2022.12.15	Н.В. Ізюмцева (підрозділ 2.2)
Виконавці:		
д-р. екон. наук, професор	 2022.12.15	Б.В. Самородов (підрозділ 1.1)
канд. екон. наук, доцент	 2022.12.15	Ж.І.Торяник (підрозділи 1.2, 1.3)
канд.наук із.соц. ком.	 2022.12.15	О.Б. Швидка (підрозділ 1.2)
канд. екон. наук, доцент	 2022.12.15	Н.Л. Морозова (підрозділ 2.1)
д-р наук з держ.управ.	 2022.12.15	В.Р. Котковський (підрозділ 2.1)
ст. викладач	 2022.12.15	І. С. Денчик (підрозділ 2.1)
канд. екон. наук, доцент	 2022.12.15	О.М. Панкратова (підрозділ 2.2)
канд. екон. наук, доцент	 2022.12.15	О.М. Христофорова (підрозділ 2.3)
канд. екон. наук, доцент	 2022.12.15	Т.В. Новікова (підрозділ 2.3)
канд. політ. наук, доцент	 2022.12.15	С.О. Топалова (підрозділ 3.1)
канд. філос. наук, доцент	 2022.12.15	А.А. Чхеайло (підрозділ 3.1)
канд. філол. наук, доцент	 2022.12.15	В.І. Шевченко (підрозділ 3.2)
канд. філол. наук, доцент	 2022.12.15	Т.О. Семенченко (підрозділ 3.2)
ст. викладач	 2022.12.15	І. С. Чернявська (підрозділ 3.2)
студентка гр. АМ21-М	 2022.12.15	І.О. Франчук (підрозділ 1.1)
студентка гр. АМ22-М	 2022.12.15	А. Савіна (підрозділ 1.3)

РЕФЕРАТ

Звіт (проміжний) про НДР: 123 с., 13 табл., 18 рис., 81 джерело.

СТРАТЕГІЯ, УПРАВЛІННЯ, БІЗНЕС, БАНКІВСЬКІ УСТАНОВИ, ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК, ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ, АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ, РЕІНЖІНІРИНГ, СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ, КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА

Об'єктом дослідження є процес формування стратегії розвитку банківського бізнесу в Україні в умовах кризи.

Предметом дослідження є теоретико-методологічне забезпечення та методико-практичні рекомендації з формування стратегії інноваційного розвитку банківського бізнесу в умовах кризи з використанням цифрових технологій.

Мета етапу – теоретико-методологічне обґрунтування наукових положень щодо активізації інноваційного розвитку банківського бізнесу в Україні в кризових умовах; визначення основних векторів інноваційного розвитку в умовах цифровізації; уточнення ролі соціальної відповідальності як чинника підвищення ефективності банківського бізнесу; обґрунтування теоретико-методологічних засад HR-брендингу в стратегії розвитку банку; визначення етапів антикризової стратегії управління банками в сучасних турбулентних умовах глобалізації; поглиблення доктрини інноваційної модернізації сучасних банківських установ на основі удосконалення системи управління з використанням інструментів реінжинірингу бізнес-процесів та розвитку маркетингового менеджменту в умовах цифрової економіки; визначення підходів до формування корпоративної культури як складової стратегічного розвитку банківського бізнесу та вплив міжособистісних комунікацій на ефективність ведення банківської діяльності.

Умови одержання звіту: за договором. 61022, Харків-22, майдан Свободи, 4, ННІ «Каразінський банківський інститут» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

ЗМІСТ

Вступ	5
1 Сучасні концепції стратегічного розвитку банківського бізнесу в Україні	10
1.1 Інноваційні технології як імператив та ідеологія стратегічного розвитку банківського сектору економіки.....	10
1.2 Соціальна відповідальність як чинник підвищення ефективності банківського бізнесу.....	25
1.3 Теоретико-методологічні засади HR-брендингу в стратегії розвитку банку.....	37
2 Трансформація системи стратегічного управління банківськими установами в умовах глобальних змін.....	49
2.1 Формування антикризової стратегії управління банками в сучасних турбулентних умовах глобалізації	49
2.2 Суть, поняття та використання реінжинірингу бізнес-процесів як управлінської технології розвитку банківської діяльності.....	63
2.3 Перспективи розвитку маркетингового менеджменту для стратегії управління банківською діяльністю.....	78
3 Теоретико-методологічні засади формування інноваційної культури в стратегії розвитку банківських установ.....	92
3.1 Формування корпоративної культури як складової стратегічного розвитку банківського бізнесу.....	92
3.2 Вплив міжособистісних комунікацій на ефективність ведення банківської діяльності.....	103
Висновки.....	110
Перелік джерел посилання.....	115

ВСТУП

Актуальність і перспективність дослідження. Кризи, пов'язані з пандемією та воєнною агресією, що сталися в Україні, змінили всі можливі індикатори економічного стану та його покращення в нашій країні. Перед органами державного регулювання, підприємницьким середовищем постають завдання, грамотне вирішення яких сприятимуть послабленню негативних наслідків та визначення шляхів виходу з кризових умов.

Глибина кризи та траєкторія виходу з неї можуть суттєво відрізнятись. Це залежить від макроекономічних показників економічної системи, рівня розвитку її фінансових інструментів та інституцій, ступеня прозорості фінансових потоків. Важливу роль у цьому відводиться саме банківській системі України. Забезпечення фінансової стабільності в умовах надзвичайно складної воєнної ситуації потребує узгоджених зусиль і тісних взаємодій усіх учасників фінансового ринку, таких як; ефективна допомога банків, небанківських фінансових установ, національного банку та інших регуляторів ринку в державі, наукових розробок.

Стратегія розвитку банківського бізнесу передбачає реалізацію проєктів за такими ключовими напрямками:

1. Оптимізація системи корпоративного управління, підвищення прозорості внутрішніх відносин в банківській установі, формування корпоративної структури з урахуванням інтересів різних груп акціонерів і персоналу; залучення капіталу на фінансовому ринку для реалізації венчурних проєктів.

2. Модернізація систем управління ризиками на всіх фінансових ринках. Створення високоефективної системи управління ризиками, яка стане «центром довіри» українського фінансового ринку, стандартом управління ризиками, механізмом антикризового управління.

3. Диверсифікація бізнесу. Впровадження послуг та перспективних інструментів, затребуваних учасниками ринку на підставі розвитку маркетингового менеджменту. Формування навичок швидкого Інтернет-банкінгу, який є найкращою практикою для підтримки конкурентоспроможної лінійки продуктів в обраній сфері діяльності. Сприяння функціонуванню основних елементів банківської системи, що забезпечують організацію послуг, електронної торгівлі, розрахунків, виконання угод на рівні світових стандартів.

4. Удосконалення платформи ІТ для забезпечення відповідності напряму бізнесу та масштабу інноваційного розвитку.

5. Формування інноваційної культури та HR-брендингу в стратегії розвитку банку.

Саме переліченим питанням бракує системних, сучасних науково-методологічних платформ, що дозволяє фінансово-економічній трансформації бездоганно адаптуватись до сучасних цивілізованих та інноваційних процесів, що спричиняє глобальну турбулентність. Нагальна необхідність подолання цієї прогалини зумовила вибір предмету наукового дослідження, його мети та завдань.

До вирішення проблем формування стратегії розвитку банківського бізнесу на протязі багатьох років звертається численне товариство вітчизняних і зарубіжних учених: Г.М. Азаренкова, Р. Аяді, А.Беннера, А.Бергера, Ф.Борензтеіна, Б.Боссоні, В.Бруно, М.М. Вільшанська, Т. Геріч, Т. Гончаренко, В.В. Н.В. Гребенюк, В.В. А.Гайдуцького, В.Гейця, І.Гуцала Дятлова, М.Джіанетті, М.Дженсена, Дж.Маджнони, М.М. Єрмошенко, О.П. Заруцька, Е.П. Заяць, Р. Т.Кальченко, О.Кіреєва, О.Кириченко, С.Классенса, А.Косе, І.Кобушко, А. Корнилюк, М.Лонга, М.Макаренко, Ю.Макогон, Д.Матісон, В.Міщенко, О.Мозговий, А.Мороз,Онищенко Ю.І., С.Онджени, В. Рашкован, З.К. Сороківська, В.Стельмах, Р.Хааса, М.Хансена, Р.Хаусволд, П.Хонохан, В.Хорен, М.С. Цівіна., Д.Янг, Х.Джена, Дж.Уделла.та інші.

Проте, незважаючи на суттєві наукові розробки, питання формування стратегії розвитку банківського бізнесу в кризових умовах з використанням цифрових технологій, залишаються недостатньо розробленими, що потребує подальших наукових, методологічних, практичних досліджень та обґрунтувань. Вкрай необхідними є глибокі та об'єктивні наукові дослідження з метою розробки концепцій, форм, методів і моделей інноваційних реформ у вітчизняному банківському секторі економіки на основі системного переосмислення фактичних трансформацій, що обумовлені світовою кризою та цифровою економікою.

Метою дослідження є теоретико-методологічне обґрунтування наукових положень та розробка практичних рекомендацій щодо активізації інноваційного розвитку банківського бізнесу в Україні в кризових умовах, удосконалення стратегії та системи управління банківськими установами з використанням цифрових технологій. Для досягнення поставленої мети укрупненими блоками визначено необхідність вирішення наступних завдань, що відображають логічну структуру та послідовність наукового дослідження:

1. Теоретична: відтворити «ланцюг» причинно-наслідкових взаємозв'язків становлення та розвитку процесів у банківській сфері на основі непередбачуваних та економічних змін; визначити їх домінанти та довести основні вектори інноваційного розвитку в умовах цифровізації; уточнити роль соціальної відповідальності як чинника підвищення ефективності банківського бізнесу; обґрунтувати теоретико-методологічні засади HR-брендингу в стратегії розвитку банку; визначити підходи до формування корпоративної культури як складової стратегічного розвитку банківського бізнесу та вплив міжособистісних комунікацій на ефективність ведення банківської діяльності;

2. Методологічна: визначити антикризову стратегію управління банками в сучасних турбулентних умовах глобалізації; переглянути доктрину інноваційної модернізації сучасних банківських установ на основі реформування та розвитку макроекономічних інститутів, мікроекономічних

напрямів удосконалення системи управління з використанням інструментів реінжинірингу бізнес-процесів та розвитку маркетингового менеджменту в умовах цифрової економіки, а також урахуванням процесу глобальної нестабільності.

3. Науково-прикладна: розробити рекомендації щодо модернізації банківської інноваційно-інвестиційної діяльності, бізнес-інтеграції в умовах глобалізації економічних процесів; пропозиції щодо розвитку інформаційно-комунікаційних систем та їх моделювання з використанням HR-брендингу в стратегії розвитку банку; розроблення сценаріїв та прогнозів інноваційного розвитку національного банківського бізнесу після кризи; розроблення концепції антикризового управління банківськими установами; запропонувати структуру маркетингового менеджменту в умовах цифрової економіки.

Об'єктом дослідження є процес формування стратегії розвитку банківського бізнесу в Україні в умовах кризи.

Предметом дослідження є теоретико-методологічне забезпечення та методико-практичні рекомендації з формування стратегії інноваційного розвитку банківського бізнесу в умовах кризи з використанням цифрових технологій.

Теоретичною та методологічною основою дослідження виступають фундаментальні положення економічної теорії, теорії організації, управління, дослідження вітчизняних і зарубіжних учених щодо управління інноваційним розвитком банківського бізнесу в умовах цифрової економіки. Інформаційну базу дослідження складають законодавчі та нормативні акти України, спеціальна література, дані міжнародних рейтингів, Державної служби статистики України та інших міністерств і відомств, дані фінансової звітності банківських установ.

Наукова новизна полягає у системному дослідженні та обґрунтуванні цілісної концепції формування стратегії інноваційного розвитку банківського бізнесу в кризових умовах з використанням цифрових технологій та у

формуванні практичних рекомендацій, спрямованих на підвищення ефективності діяльності, конкурентоспроможності банківських установ та удосконалення системи управління банками.

Результати, одержані в процесі дослідження, можуть бути використані в наукових та освітніх дослідженнях – як методологічна основа забезпечення підготовки фахівців за освітньо-професійними програмами ННІ «Каразінський банківський інститут»: «Цифровий менеджмент в бізнесі», «Менеджмент і глобальний бізнес», «Менеджмент організацій та адміністрування»; в навчальному процесі – при удосконаленні освітніх навчальних програм дисциплін, методичної та навчальної літератури.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в тому, що вони поглиблюють наукові уявлення стосовно необхідних інституційних перетворень в системі управління банківським бізнесом в умовах кризи з використанням цифрових технологій та можуть бути використаними в практичній діяльності банківських установ для формування системи знань щодо діяльності (конкурентоспроможності) суб'єктів господарювання на ринку.